

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΑΑ 2014-2020

ΜΟΝΑΔΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΜΕΤΡΟ 4: ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΛΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ -

**ΥΠΟΜΕΤΡΟ 4.3: ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΟΥ
ΣΥΝΔΕΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ Ή ΤΗΝ
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΑΣΟΚΟΜΙΑΣ -**

**ΔΡΑΣΗ 4.3.4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΚΑΙ
ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ**

ΙΟΥΝΙΟΣ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.4: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ»**
- 2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.4: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ»**
- 3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**
- 5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ**

1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.4: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ»

Τα κριτήρια επιλεξιμότητας πράξεων έχουν στόχο να διασφαλίσουν τις ελάχιστες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κανονιστικό πλαίσιο, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 και την πρόσκληση. Στο πλαίσιο αυτό, για τη δράση 4.3.4: «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» εξετάζονται τα ακόλουθα:

A/A	Περιγραφή	Εξειδίκευση
1	Εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης στήριξης	Εξετάζεται αν η αίτηση στήριξης υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.
2	Επιλεξιμότητα προτεινόμενης πράξης	Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει στις προτεραιότητες και τομείς εστίασης της πρόσκλησης.
		Συμβατότητα με τους όρους και προϋποθέσεις του ΠΑΑ 2014-2020. Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη αφορά μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή έργου πρόσβασης σε γεωργική ή κτηνοτροφική εκμετάλλευση και: α) υλοποιείται σε εκτός σχεδίου περιοχή, β) προβλέπει υποχρεωτικά τσιμεντόστρωση ή ασφαλτόστρωση, γ) δεν περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης, δ) δεν αφορά στήριξη σε δρόμους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου, ε) η πράξη προβλέπεται στο σχετικό περιφερειακό ή δημοτικό σχέδιασμο.
		Εξετάζεται αν το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6)
		Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71).
		Εξετάζεται αν ο αιτούμενος προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι εντός των ορίων, εφόσον τίθενται όρια στην πρόσκληση.
		Εξετάζεται η ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης. Ειδικότερα εξετάζεται: α) η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου), β) αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη.
		Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.
		Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.
		Εξετάζεται η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων.
		Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της ΚΥΑ Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020.
		Εξετάζεται η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις.
		Εξετάζεται η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης.
		Εξετάζεται η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης. Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που απαιτείται η καταβολή ιδίων πόρων.
		Εξετάζονται λοιποί όροι επιλεξιμότητας που ορίζονται στην πρόσκληση και ειδικότερα: ..... (συμπληρώνεται από τον ΕΦΔ, εφόσον απαιτείται)

3	Επιλεξιμότητα δυνητικού δικαιούχου και αρμοδιότητα εκτέλεσης προτεινόμενης πράξης	Εξετάζεται εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης.
		Εξετάζεται αν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου.
4	Επαρκής ωριμότητα προτεινόμενης πράξης	Μελέτες/αδειοδοτήσεις: Εξετάζεται αν για την προτεινόμενη πράξη υπάρχει τουλάχιστον οριστική μελέτη και απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, τα οποία δύναται να χρήζουν επικαιροποίησης. Η σχετική μελέτη θα πρέπει να συμφωνεί με τις εγκεκριμένες ΟΜΟΕ και την εγκύκλιο 41/18-11-2005 (α.π. ΔΜΕΟ/α/ο/2006) του ΥΠΕΧΩΔΕ (νυν Υπ. Υποδομών & Μεταφορών) για κατηγορίες οδού AV και AVI.
		Απόκτηση γης: Εξετάζεται αν έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη ή στην περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις εξετάζεται αν έχει εκδοθεί απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο.
5	Πληρότητα πρότασης	Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:
		Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
		<ul style="list-style-type: none"> - Η μη χρηματοδότησης της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου. - Η παραγωγή ή η μη παραγωγή εσόδων μετά την ολοκλήρωσης της πράξης ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής της.
		Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης.
		Λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.
6	Η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση	Εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει στην οριζόμενη στην πρόσκληση περίοδο επιλεξιμότητας, καθώς και αν η πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής.
7	Εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/ διευκρινιστικών στοιχείων	Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΘΕΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Για τα παραπάνω κριτήρια επιλεξιμότητας, η απάντηση πρέπει να είναι θετική (ΝΑΙ), διαφορετικά η πρόταση απορρίπτεται.

Η θετική απάντηση ΝΑΙ καλύπτει και την περίπτωση που το εν λόγω κριτήριο δεν δύναται να εφαρμοστεί (δεν σχετίζεται με την πράξη).

Η αίτηση στήριξης θα πρέπει να πληροί τα παραπάνω κριτήρια, εκτός αυτών που δε δύναται να εφαρμοστούν (δεν σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη), διαφορετικά απορρίπτεται.

Για την ολοκλήρωση του ελέγχου επιλεξιμότητας, δύναται να ζητηθούν συμπληρωματικά ή διευκρινιστικά στοιχεία από το δικαιούχο, τα οποία πρέπει να υποβληθούν εντός συγκεκριμένης προθεσμίας. Σημειώνεται ότι: Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονται στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

2. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ Μ4.3.4: «ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ»

Τα κριτήρια επιλογής πράξεων σύμφωνα με τα οποία βαθμολογούνται οι αιτήσεις στήριξης είναι:

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΙΜΩΝ – ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΒΑΡΥΤΗΤΑ (%)	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ (κλίμακα 0-100)
1. Ωριμότητα των έργων από πλευράς ύπαρξης κατά περίπτωση μελετών και ειδικών αδειοδοτήσεων που απαιτούνται από τη φύση του κάθε έργου	1.1	Ύπαρξη τεχνικών μελετών	Σύμβαση με ανάδοχο για την κατασκευή του έργου με το σύνολο των προβλεπόμενων αδειοδοτήσεων	25%	100
			Επικαιροποιημένη οριστική μελέτη με απαραίτητες αδειοδοτήσεις		80
			Οριστική μελέτη - αδειοδοτήσεις που χρήζουν επικαιροποίησης		30
	1.2	Απόκτηση γης	Δεν απαιτείται	20%	100
			Καθορισμός τιμής μονάδας από δικαστήριο		40
	2. Σκοπιμότητα και αποδοτικότητα της πράξης σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα	2.1	Υπολογίζεται το πηλίκo: (μήκος προτεινόμενης αγροτικής οδοποιίας /συνολικό μήκος προτεινόμενων αγροτικών οδοποιιών) προς (προϋπολογισμός προτεινόμενης πράξης/συνολικός προϋπολογισμός προτεινόμενων πράξεων)	Το πηλίκo είναι ≥ 1,00	25%
Το πηλίκo είναι 0,80-0,99				80	
Το πηλίκo είναι 0,50-0,79				50	
Το πηλίκo είναι ≤ 0,49				30	

3. Συνέργεια/συμπληρωματικότητα της πράξης με το υφιστάμενο ή και υπό κατασκευή οδικό δίκτυο	Η προτεινόμενη πράξη συνδέεται με συνεχές ασφαλτοστρωμένο ή τσιμεντοστρωμένο δίκτυο υφιστάμενο ή υπό κατασκευή (συμβασιопоποιημένο έργο)	10%	100
	Η προτεινόμενη πράξη δε συνδέεται με συνεχές ασφαλτοστρωμένο δίκτυο υφιστάμενο ή υπό κατασκευή (συμβασιопоποιημένο έργο)		0
4. Χωροταξικά κριτήρια * <i>* η σχετική βαθμολογία τίθεται και στην περίπτωση που τμήμα (και όχι το σύνολο) της προτεινόμενης πράξης υλοποιείται σε τέτοιες περιοχές</i>	Πλημμυροπαθείς ή πυρόπληκτες περιοχές ή σεισμόπληκτες (κατά την τελευταία 5ετία από την έκδοση της πρόσκλησης) που βρίσκονται σε ορεινές & μειονεκτικές περιοχές	10%	100
	Πλημμυροπαθείς ή πυρόπληκτες ή σεισμόπληκτες περιοχές (κατά την τελευταία 5ετία από την έκδοση της πρόσκλησης)		60
	Ορεινές & Μειονεκτικές Περιοχές		40
5.Πρόσβαση σε κτηνοτροφικές ή μικτές εκμεταλλεύσεις (φυτικής και ζωικής παραγωγής)	Πρόσβαση σε κτηνοτροφικές ή μικτές εκμεταλλεύσεις	10%	100
	Πρόσβαση σε άλλες αγροτικές εκμεταλλεύσεις		30

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ = ΒΑΡΥΤΗΤΑ Χ ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100
ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	40
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΙ ΝΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙ Ο ΕΝ ΔΥΝΑΜΕΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	40 (% της μέγιστης βαθμολογίας)

3. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Στο πλαίσιο των κριτηρίων επιλεξιμότητας πράξεων της δράσης 4.3.4: «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» εξετάζονται τα ακόλουθα:

1. **Η εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης στήριξης** και ειδικότερα εάν η αίτηση στήριξης (η ηλεκτρονική υποβολή και η ταχυδρομική αποστολή) υποβλήθηκε εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση.

2. Η επιλεξιμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζονται:

α) Εάν η προτεινόμενη πράξη εμπίπτει **στις προτεραιότητες και τομείς εστίασης** της πρόσκλησης. Η εξέταση γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης. Σημειώνεται ότι η δράση: «Βελτίωση της πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» συνεισφέρει στην προτεραιότητα 2 και στην περιοχή εστίασης Α του ΠΑΑ 2014 - 2020.

β) Εάν η προτεινόμενη πράξη **είναι συμβατή με τους όρους και προϋποθέσεις που περιγράφονται στο ΠΑΑ 2014-2020** και ειδικότερα εάν:

- Αφορά μελέτη και κατασκευή ή κατασκευή έργου πρόσβασης σε γεωργικές ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις. Για την εξέταση του κριτηρίου απαιτείται η υποβολή εγγράφου της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας στο οποίο να αναφέρεται αν οι επεμβάσεις αφορούν οδό που εξυπηρετεί είτε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, είτε κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, είτε μικτές εκμεταλλεύσεις (φυτικής και ζωικής παραγωγής).
- Υλοποιείται σε εκτός σχεδίου περιοχή. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο ορθοφωτοχάρτης στον οποίο αποτυπώνεται η προτεινόμενη παρέμβαση και τα όρια των εντός σχεδίου περιοχών πλησίον αυτής.
- Προβλέπει υποχρεωτικά τσιμεντόστρωση ή ασφαλτόστρωση. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο και τη μελέτη της προτεινόμενης πράξης.
- Δεν περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν συνήθεις παρεμβάσεις συντήρησης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο και τη μελέτη της προτεινόμενης πράξης.
- Δεν αφορά στήριξη σε δρόμους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου.
- Η πράξη προβλέπεται στο σχετικό περιφερειακό ή δημοτικό σχεδιασμό (στα επιχειρησιακά προγράμματα Περιφερειών/Δήμων). Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο σχετικό απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας/Δήμου. Επίσης, στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη, γίνεται αποδεκτή η υποβολή απόφασης του Δημοτικού/Περιφερειακού Συμβουλίου, με την οποία θα δεσμεύεται για την ένταξη

της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί/τροποποιηθεί. Η Απόφαση αυτή θα εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας του δυνητικού δικαιούχου στην οποία θα αναλύεται η σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης.

γ) Εάν **το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν έχει περαιωθεί** μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 65, παρ. 6. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

δ) Εάν **η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε** εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με τον Καν. 1303/2013, άρθρο 71). Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετική βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου που περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

ε) Εάν **ο αιτούμενος προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι εντός των ορίων**, εφόσον τίθενται όρια στην πρόσκληση. Το κριτήριο αφορά μόνο τις περιπτώσεις που στην πρόσκληση τίθεται ελάχιστο ή μέγιστο όριο προϋπολογισμού.

στ) Η **ρεαλιστικότητα του προϋπολογισμού** της προτεινόμενης πράξης.

Ειδικότερα εξετάζεται:

- η πληρότητα του προϋπολογισμού (αν περιλαμβάνει όλα τα αναγκαία Υποέργα/κόστη για την υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου),
- αν η κοστολόγηση της πράξης είναι εύλογη. Στις περιπτώσεις που ο προϋπολογισμός προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως αποφάσεις του αρμοδίου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων έργων θεωρείται ρεαλιστικός. Σε άλλη περίπτωση τεκμηριώνεται το εύλογο του προϋπολογισμού. Για την εκτίμηση αυτή μπορούν να χρησιμοποιηθούν στοιχεία όπως: Πραγματικό κόστος από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πράξης, μη δεσμευτικές προσφορές (π.χ. τουλάχιστον δύο προσφορές από ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές που υποβάλλονται από το δυνητικό δικαιούχο). ~~Σε περίπτωση που δεν έχουν ολοκληρωθεί απαλλοτριώσεις και υποβάλλεται αντίστοιχο Υποέργο θα πρέπει να τεκμηριώνεται η εκτίμηση του προϋπολογισμού λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομοθεσία, τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών κ.α. διατάξεις.~~ Σε περίπτωση που απαιτούνται εργασίες αποκατάστασης – μεταφοράς δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) για την κατασκευή του έργου και υποβάλλεται αντίστοιχο Υποέργο θα πρέπει να τεκμηριώνεται η εκτίμηση του αντίστοιχου προϋπολογισμού (π.χ. συνημμένα έγγραφα από ΔΕΗ ή ΔΕΔΔΗΕ - παρόχους δικτύων τηλεπικοινωνιών, προϋπολογισμός από ΔΕΥΑ κ.α.)

ζ) Η προαγωγή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης. Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.

Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης και τα αναφερόμενα στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

η) Η εξασφάλιση της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Εξετάζεται πως η προτεινόμενη πράξη εξασφαλίζει την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία. Για το κριτήριο, η θετική απάντηση καλύπτει τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) στην πράξη προβλέπονται όλες οι απαιτήσεις, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, ώστε να εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα στα ΑμεΑ, β) Δεν προβλέπονται απαιτήσεις για την εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση της πράξης. Η εξέταση του κριτηρίου γίνεται με βάση σχετικά στοιχεία/προβλέψεις της μελέτης, ενώ παράλληλα υποβάλλεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία. Σε περίπτωση κατά την οποία μία πράξη έχει ήδη συμβασιοποιηθεί και δεν έχει γίνει πρόβλεψη για τα ΑΜΕΑ, εφόσον απαιτείται από τη φύση της πράξης και την κείμενη νομοθεσία, η θετική αξιολόγηση θα πρέπει να τεκμηριώνεται με τη δέσμευση του δυνητικού δικαιούχου ότι θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προσαρμογής για εξασφάλιση προσβασιμότητας για ΑΜΕΑ με δικά του έξοδα.

Για την εξέταση του κριτηρίου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την εξειδίκευση του κριτηρίου: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία».

θ) Η συμβατότητα της προτεινόμενης πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων: Εφόσον η προτεινόμενη πράξη ενέχει στοιχεία κρατικών ενισχύσεων, εξετάζεται η συμβατότητά της με το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο.

Για την εξέταση του κριτηρίου λαμβάνεται υπόψη ο σχετικός οδηγός του ΕΣΠΑ 2014-2020 για την αρχική αξιολόγηση του κριτηρίου ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης στην πράξη.

ι) Η Αειφόρος ανάπτυξη: Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη σέβεται τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, ειδικότερα σε σχέση με τους όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις της αριθμ. 152950/23-10-2015 ΚΥΑ για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του ΠΑΑ 2014-2020. Για την αξιολόγηση του κριτηρίου συμπληρώνεται από το δυνητικό δικαιούχο, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, πίνακας συμμόρφωσης της προτεινόμενης πράξης με τις κατευθύνσεις της ανωτέρω ΚΥΑ, σύμφωνα με το υπόδειγμα της πρόσκλησης.

κ) Η τήρηση εθνικών και κοινοτικών κανόνων ως προς τις δημόσιες συμβάσεις. Το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των Υποέργων θα πρέπει να συνάδει με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο. Εφόσον έχουν προηγηθεί της αίτησης στήριξης σχετικές ενέργειες εξετάζεται αν ο δυνητικός δικαιούχος έχει τηρήσει μέχρι την υποβολή της αίτησης στήριξης τους κατά περίπτωση ισχύοντες εθνικούς και κοινοτικούς κανόνες για την προτεινόμενη πράξη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διαδικασίες έγκρισης σταδίων

δημοσίων συμβάσεων του ΣΔΕ του ΠΑΑ 2014-2020. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται από το δυνητικό δικαιούχο τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο πλαίσιο της αίτησης στήριξης. Στις περιπτώσεις που κατά την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης και της διαδικασίας ανάληψης νομικής δέσμευσης εντοπιστεί παρατυπία, ορίζονται, εφόσον είναι εφικτό, προτεινόμενα διορθωτικά μέτρα.

λ) Η βιωσιμότητα, λειτουργικότητα και αξιοποίηση της πράξης. Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει, στο πλαίσιο της τυποποιημένης αίτησης στήριξης, να περιγράψει τον τρόπο με τον οποίο τα παραδοτέα της πράξης θα αξιοποιηθούν (π.χ. σε περίπτωση πράξης υποδομών, όπου απαιτείται συντήρηση και λειτουργία, ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να αναφέρει την ύπαρξη σχετικών φορέων/δομών/μηχανισμών λειτουργίας και να υποβάλει τα απαραίτητα στοιχεία/τεκμήρια (π.χ. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης) ή να προβλέπει τις αναγκαίες ενέργειες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η συντήρηση και λειτουργία). Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση της πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.

μ) Η δυνατότητα του δυνητικού δικαιούχου να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της πράξης. Το κριτήριο εξετάζεται μόνο στην περίπτωση που απαιτείται η καταβολή ιδίων πόρων. Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλεται απόφαση του δυνητικού δικαιούχου για την καταβολή της ίδιας συμμετοχής και μη επιλέξιμης δαπάνης, όπου απαιτείται.

3. Η επιλεξιμότητα του δυνητικού δικαιούχου και η αρμοδιότητα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης.

Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται:

- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση εμπίπτει στους δικαιούχους του μέτρου/δράσης/πρόσκλησης.
- Εάν ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου. Ο έλεγχος γίνεται με βάση στοιχεία τεκμηρίωσης π.χ. κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά φορέων, κλπ που υποβάλλονται συνημμένα κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

4. Η επαρκής ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

Στο πλαίσιο του κριτηρίου εξετάζεται:

- Αν υπάρχει εγκεκριμένη οριστική μελέτη για την εκτέλεση της πράξης και εάν έχουν εξασφαλιστεί οι απαιτούμενες αδειοδοτήσεις, τα οποία δύναται να χρήζουν επικαιροποίησης. Σημειώνεται ότι η σχετική μελέτη θα πρέπει να συμφωνεί με τις εγκεκριμένες ΟΜΟΕ και την εγκύκλιο 41/18-11-2005 (α.π. ΔΜΕΟ/α/ο/2006) του ΥΠΕΧΩΔΕ (νυν Υπ. Υποδομών & Μεταφορών) για κατηγορίες οδού AV και AVI.
- Αν για την εκτέλεση της πράξης έχει εξασφαλιστεί η απαιτούμενη γη ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις αν έχει εκδοθεί απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο.

Κατά συνέπεια, η επαρκής ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης εξασφαλίζεται εφόσον στα κριτήρια επιλογής 1.1 και 1.2 η πρόταση συγκεντρώνει τουλάχιστον βαθμολογία 30 και 40 μορίων αντίστοιχα.

Για την εξέταση του κριτηρίου υποβάλλονται:

- Πίνακας αποτύπωσης τεχνικών, υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
- Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.
- Εγκεκριμένες μελέτες με συνημμένα όλα τα τεύχη, σχέδια, προϋπολογισμό, καθώς και οι εγκριτικές τους αποφάσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα των αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
- Άδειες και εγκρίσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.
- Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης (π.χ. κτηματολόγιο, κτηματολογικός χάρτης κλπ) ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις τουλάχιστον απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο.

5. Η τυπική πληρότητα της αίτησης στήριξης. Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη διαδικασία, αν χρησιμοποιήθηκαν τα τυποποιημένα έντυπα και έχουν επισυναφθεί όλα τα υποχρεωτικά συνοδευτικά έγγραφα, κατάλληλα συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση και ειδικότερα:

- Αίτηση στήριξης υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του δυνητικού δικαιούχου, στην οποία, μεταξύ άλλων, βεβαιώνεται:
  - η μη χρηματοδότηση της προβλεπόμενης δαπάνης της πράξης από άλλο Πρόγραμμα στο πλαίσιο της τρέχουσας ή της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου.
  - η παραγωγή ή η μη παραγωγή εσόδων μετά την ολοκλήρωση της πράξης ή κατά τη διάρκεια υλοποίησής της.
- Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης. (π.χ. απόφαση δημοτικού συμβουλίου Δήμου για την υποβολή της συγκεκριμένης αίτησης στήριξης).
- Λοιπά στοιχεία που αφορούν την επαρκή πληρότητα και ωριμότητα της προτεινόμενης πράξης.

6. Εάν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου επιλεξιμότητας που ορίζεται στην πρόσκληση: Ειδικότερα, εξετάζεται αν το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης της προτεινόμενης πράξης εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΠΑΑ 2014-2020 και της τυχόν ειδικότερης περιόδου που ορίζεται στην πρόσκληση. Επίσης, εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη δύναται να υλοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Το κριτήριο εξετάζεται λαμβάνοντας υπόψη το φυσικό αντικείμενο, τη μέθοδο υλοποίησης (αυτεπιστασία, ανάθεση κλπ), τους ενδεχόμενους κινδύνους που συνδέονται με την

υλοποίηση της πράξης (π.χ. αρχαιολογικά ευρήματα ή πιθανές καθυστερήσεις σχετικά με την έκδοση κανονιστικών αποφάσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης, όπως κήρυξη απαλλοτριώσεων), το επίπεδο ωριμότητας της πράξης, τα χρονοδιαγράμματα συναφών πράξεων που έχουν υλοποιηθεί και άλλα διαθέσιμα εργαλεία.

Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης περιλαμβάνεται στην τυποποιημένη αίτηση στήριξης.

7. Η εμπρόθεσμη υποβολή συμπληρωματικών/διευκρινιστικών στοιχείων: Στην περίπτωση που ζητήθηκε η υποβολή από το δυνητικό δικαιούχο συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων εξετάζεται αν αυτά υποβλήθηκαν εντός της καθορισμένης προθεσμίας.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η βαθμολόγηση των προτάσεων γίνεται εφαρμόζοντας τα κριτήρια επιλογής πράξεων της δράσης 4.3.4: «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις», σύμφωνα με τα ακόλουθα:

1. Ωριμότητα των έργων από πλευράς ύπαρξης κατά περίπτωση μελετών και ειδικών αδειοδοτήσεων που απαιτούνται από τη φύση του κάθε έργου:

Εξετάζονται δύο επιμέρους κριτήρια: α) ύπαρξη τεχνικών μελετών και β) απόκτηση γης.

Η βαθμολόγηση των κριτηρίων γίνεται σύμφωνα με τα έγγραφα /δικαιολογητικά που αναφέρονται στο κριτήριο επιλεξιμότητας «Επαρκής ωριμότητα προτεινόμενης πράξης», ενώ επιπλέον υποβάλλεται υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο για την κατασκευή του έργου (εφόσον υπάρχει).

Η αξιολόγηση της ωριμότητας της προτεινόμενης πράξης μπορεί να διενεργείται ανά Υποέργο χωρίς ωστόσο να προσμετρούνται Υποέργα που η έναρξη υλοποίησής τους εξαρτάται από την ολοκλήρωση άλλων Υποέργων, καθώς και υποστηρικτικά Υποέργα (όπως ΟΚΩ κ.λπ).

2. Σκοπιμότητα και αποδοτικότητα της πράξης σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα:

Η σκοπιμότητα και αποδοτικότητα της πράξης εκτιμάται υπολογίζοντας κλάσμα με αριθμητή: το μήκος της υπό εξέταση πράξης οδοποιίας προς το συνολικό μήκος όλων των πράξεων οδοποιίας που προτείνονται στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης της δράσης και παρονομαστή: τον προϋπολογισμό της υπό εξέταση πράξης προς το συνολικό προϋπολογισμό των προτεινόμενων πράξεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης πρόσκλησης της δράσης. Ανάλογα με την τιμή του σχετικού κλάσματος τίθεται η βαθμολογία.

3. Συνέργεια/συμπληρωματικότητα της πράξης με το υφιστάμενο ή υπό κατασκευή οδικό δίκτυο:

Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη συνδέεται με συνεχές ασφαλτοστρωμένο ή τσιμεντοστρωμένο δίκτυο, υφιστάμενο ή υπό κατασκευή, χωρίς δηλαδή να μεσολαβεί χωματόδρομος.

Υπό κατασκευή θεωρείται το έργο για το οποίο έχει τουλάχιστον υπογραφεί η σχετική σύμβαση με τον ανάδοχο.

Σε περίπτωση που η προτεινόμενη πράξη περιλαμβάνει περισσότερες της μιας οδούς θα πρέπει, προκειμένου να τεθεί η σχετική μοριοδότηση, το σύνολο αυτών να ικανοποιεί το κριτήριο.

Η αξιολόγηση του κριτηρίου γίνεται σύμφωνα με σχετική δήλωση του δυνητικού δικαιούχου.

4. Χωροταξικά κριτήρια:

Εξετάζεται αν η προτεινόμενη πράξη υλοποιείται σε περιοχή πλημμυροπαθή, πυρόπληκτη, σεισμόπληκτη, ορεινή, μειονεκτική.

Ως αποδεκτή ημερομηνία για το χαρακτηρισμό περιοχής ως πλημμυροπαθή, πυρόπληκτη, σεισμόπληκτη είναι η τελευταία πενταετία από την έκδοση της πρόσκλησης.

Η σχετική βαθμολογία τίθεται και στην περίπτωση που τμήμα (και όχι το σύνολο) της προτεινόμενης πράξης υλοποιείται σε τέτοιες περιοχές.

Για την αξιολόγηση του κριτηρίου, ο δυνητικός δικαιούχος υποβάλλει σχετική απόφαση για το χαρακτηρισμό της περιοχής ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη.

Ως προς τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, η αξιολόγηση γίνεται σύμφωνα με τον κατάλογο περιοχών που αντιμετωπίζουν φυσικούς περιορισμούς ή ειδικά μειονεκτήματα.

5. Πρόσβαση σε κτηνοτροφικές ή μικτές εκμεταλλεύσεις (ζωικής και φυτικής παραγωγής):

Μεγαλύτερη μοριοδότηση δίδεται εφόσον η πράξη αφορά πρόσβαση σε κτηνοτροφικές ή μικτές εκμεταλλεύσεις.

Η βαθμολόγηση του κριτηρίου γίνεται σύμφωνα με το σχετικό έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας, από το οποίο προκύπτει το είδος των εκμεταλλεύσεων που εξυπηρετεί η προτεινόμενη παρέμβαση.

Το ελάχιστο ποσοστό βαθμολογίας που θα πρέπει να συγκεντρώσει ο δυνητικός δικαιούχος είναι το **40%** της μέγιστης βαθμολογίας.

5. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Σύμφωνα με τα παραπάνω, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την αξιολόγηση και επιλογή πράξης στο πλαίσιο της δράσης 4.3.4: «Βελτίωση πρόσβασης σε γεωργική γη και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις» είναι:

A/A	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ
1	Τυποποιημένη αίτηση στήριξης.
2	Έγγραφο της Δ/σης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας ή άλλης αρμόδιας Υπηρεσίας από το οποίο να προκύπτει το είδος των εκμεταλλεύσεων που εξυπηρετεί η προτεινόμενη πράξη.
3	Ορθοφωτοχάρτης στον οποίο θα αποτυπώνεται η προτεινόμενη παρέμβαση και τα όρια των εντός σχεδίου περιοχών πλησίον αυτής.
4	Βεβαίωση του δυνητικού δικαιούχου από την οποία να προκύπτει ότι η προτεινόμενη πράξη δεν αφορά δρόμο/ους που εξυπηρετούν τη γενική κυκλοφορία και αποτελούν μέρος του ευρύτερου οδικού δικτύου.
5	Απόσπασμα του επιχειρησιακού προγράμματος Περιφέρειας/Δήμου από το οποίο να προκύπτει η προτεινόμενη παρέμβαση. Στην περίπτωση που δεν έχει εκπονηθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα ή που σε αυτό δεν περιλαμβάνεται η προτεινόμενη πράξη: απόφαση/δέσμευση του Δημοτικού/Περιφερειακού Συμβουλίου για την ένταξη της πράξης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν αυτό εκπονηθεί/τροποποιηθεί συνοδευόμενη από εισήγηση της αρμόδιας Υπηρεσίας ως προς τη σκοπιμότητα της προτεινόμενης πράξης.
6	Στοιχεία τεκμηρίωσης της κοστολόγησης εργασιών στην περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν προκύπτει από κανονιστικές πράξεις, όπως αποφάσεις του αρμόδιου Υπουργού για την έγκριση, αναπροσαρμογή και τροποποίηση των ενιαίων τιμολογίων Έργων Οδοποιίας, Υδραυλικών, Λιμενικών, Οικοδομικών και Πρασίνου.
7	Δικαιολογητικά για την εξέταση της διαδικασίας διακήρυξης ή και της διαδικασίας ανάληψης νομικής δέσμευσης. Υποβάλλονται στην περίπτωση που έχει προηγηθεί της υποβολής της αίτησης στήριξης η δημοσίευση διακήρυξης ή και η υπογραφή σύμβασης με ανάδοχο.
8	~~Δικαιολογητικά για την εξέταση της διαδικασίας ανάληψης νομικής δέσμευσης (υπογραφής σύμβασης). Υποβάλλονται στην περίπτωση που έχει προηγηθεί της υποβολής της αίτησης στήριξης η υπογραφή σύμβασης με ανάδοχο.~~
8	Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης (εφόσον απαιτείται).
9	Απόφαση του δυνητικού δικαιούχου για την καταβολή της ίδιας συμμετοχής και μη επιλέξιμης δαπάνης (εφόσον απαιτείται).
10	Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δυνητικού δικαιούχου για την εκτέλεση της πράξης (κανονιστικές αποφάσεις, καταστατικά, κ.λπ).
11	Απόφαση αρμοδίων ή και συλλογικών οργάνων του δυνητικού δικαιούχου ή άλλων αρμοδίων οργάνων, όπως προβλέπεται από τη νομοθεσία, για την υποβολή της αίτησης στήριξης (π.χ. σχετική απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου).
12	Πίνακας αποτύπωσης αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
13	Πίνακας αποτύπωσης αδειών και εγκρίσεων της πράξης και του βαθμού

	προόδου αυτών.
14	Εγκεκριμένες μελέτες με συνημμένα όλα τα τεύχη, σχέδια και προϋπολογισμό, καθώς και οι εγκριτικές τους αποφάσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα των αναγκαίων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης της πράξης.
15	Άδειες και εγκρίσεις, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτών.
16	Υπογεγραμμένη σύμβαση με τον ανάδοχο (εφόσον υπάρχει).
17	Στοιχεία τεκμηρίωσης εξασφάλισης γης ή σε περίπτωση που απαιτούνται απαλλοτριώσεις τουλάχιστον απόφαση καθορισμού τιμών μονάδας από το δικαστήριο.
18	Δήλωση του δυνητικού δικαιούχου από την οποία να προκύπτει αν η προτεινόμενη πράξη συνδέεται ή δε συνδέεται με συνεχές ασφαλτοστρωμένο ή τσιμεντοστρωμένο δίκτυο υφιστάμενο ή υπό κατασκευή (για το οποίο έχει υπογραφεί η σχετική σύμβαση με τον ανάδοχο για την κατασκευή του).
19	Απόφαση αρμοδίου οργάνου χαρακτηρισμού της περιοχής υλοποίησης της προτεινόμενης πράξης ως πλημμυροπαθή ή πυρόπληκτη ή σεισμόπληκτη.

Υποχρεωτικά είναι τα δικαιολογητικά/έγγραφα που σχετίζονται με την εξασφάλιση τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας (όσων σχετίζονται με την προτεινόμενη πράξη).

Τα δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσω του ΟΠΣΑΑ.

Ωστόσο, για έγγραφα/δικαιολογητικά που δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια κ.λ.π.), ~~είναι δυνατόν να οριστεί στην πρόσκληση η δυνατότητα αποστολής τους μαζί με την ταχυδρομική αποστολή της αίτησης στήριξης εντός της καθορισμένης ημερομηνίας.~~